

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE OUVRANT LA PROCEDURE DE CLASSEMENT COMME MONUMENT DE L'INTERIEUR ET DE LA DEVANTURE DE LA PHARMACIE DU BON SECOURS SIS BOULEVARD ANSPACH 160/COIN RUE DU BON SECOURS A BRUXELLES.

BESLUIT VAN DE REGERING VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST HOUDENDE OPENING VAN DE PROCEDURE TOT BESCHERMING ALS MONUMENT VAN DE WINKEL, PUI EN HET WINKELINTERIEUR VAN DE APOTHEEK VAN DEN BIJSTAND GELEGGEN ANSPACHLAAN 160/HOEK BIJSTANDSSTRAAT TE BRUSSEL.

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

De Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,

Vu la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises, notamment l'article 4;

Gelet op de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse Instellingen, inzonderheid artikel 4;

Vu l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, notamment les articles 18 et 23;

Gelet op de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerend erfgoed, inzonderheid de artikelen 18 en 23;

Vu la proposition de la section autonome bruxelloise de la Commission Royale des Monuments et des Sites du 17 juin 1993;

Gelet op het voorstel van de Brusselse autonome sectie van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 17 juni 1993;

Sur proposition du Ministre de la Région de Bruxelles-Capitale ayant les Monuments et les Sites dans ses attributions;

Op voorstel van de Minister van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest belast met Monumenten en Landschappen;

Après en avoir délibéré,

Na beraadslaging,

ARRETE :

BESLUIT :

Article 1er. - Le présent arrêté règle une matière visée aux articles 3 et 39 de la Constitution.

Artikel 1. - Door dit besluit wordt een materie geregeld bedoeld bij artikelen 3 en 39 van de Grondwet.

Article 2. - Conformément aux dispositions de l'article 18 §1er de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, nous autorisons l'ouverture de la procédure de classement comme monument, en raison de sa valeur artistique, précisée dans la notice annexée au présent arrêté, de l'intérieur et de la devanture de la Pharmacie du Bon Secours sis Boulevard Anspach 160/coin rue du Bon Secours à Bruxelles, connu au cadastre de Bruxelles, 1ère division, section A, 1ère feuille, parcelle n° 75 v.

Article 3. - La zone de protection relative à l'immeuble décrit ci-dessus est délimitée sur le plan joint à l'arrêté. Elle concerne la voirie ainsi que les immeubles sis rue du Bon Secours n°s 1, 4, 5, 6 et Boulevard Anspach n°s 123-187; 146-178, et connus au cadastre de Bruxelles respectivement, 1ère division, section A, 1ère feuille, parcelles n°s 49 f, 67 c et 11ème division, section N, 4ème feuille, parcelles n°s 49 f, t, 1121 z, c2, d2, e2, f2, u2, v2, y2, d3, e3, f3, g3, l3, m3, n3, p3.

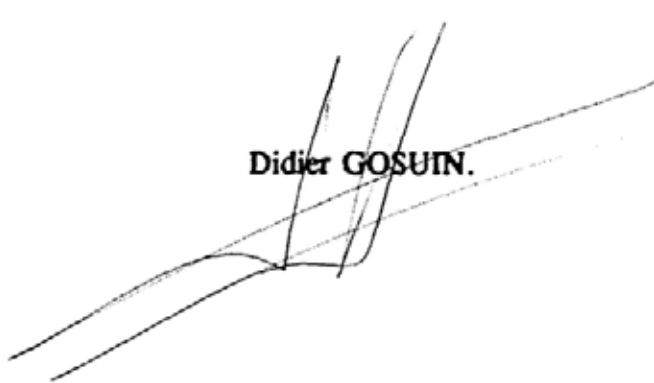
Bruxelles, le 14/7/94.

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Charles PICQUE

Le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé du Logement, de l'Environnement, de la Conservation de la Nature et de la Politique de l'Eau.

Didier GOSUIN.

Artikel 2. - Overeenkomstig de bepalingen van artikel 18 §1 van de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed wordt de toelating verleend tot opening van de procedure tot bescherming als monument, omwille van hun artistieke waarde, zoals nader bepaald in de nota bijgevoegd aan dit besluit, van de winkelpui en het winkelinterieur van de apotheek van den Bijstand gelegen Anspachlaan 160/hoek Bijstandsstraat te Brussel, bekend ten kadaster te Brussel, 1ste afdeling, sectie A, 1ste blad, perceel nr. 75 v.

Artikel 3. - De vrijwaringszone van het hierboven beschreven gebouw wordt afgebakend, zoals aangeduid op het plan bijgevoegd aan het besluit. Ze betreft de wegenis alsook de gebouwen gelegen Bijstandsstraat nrs 1, 4, 5, 6 en Anspachlaan nrs 123-187; 146-178, bekend ten kadaster te Brussel respectievelijk, 1ste afdeling, sectie A, 1ste blad, percelen nrs 49 f, 67 c en 11de afdeling, sectie N, 4de blad, percelen nrs 49 f, t, 1121 z, c2, d2, e2, f2, u2, v2, y2, d3, e3, f3, g3, l3, m3, n3, p3.

Brussel, 14/7/94.

De Minister-Voorzitter van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,

De Minister van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met Huisvesting, Leefmilieu, Natuurbehoud en Waterbeleid.

REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

**BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK
GEWEST**

**ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA
REGION DE BRUXELLES-CAPITALE
OUVRANT LA PROCEDURE DE
CLASSEMENT COMME MONUMENT
DE L'INTERIEUR ET DE LA
DEVANTURE DE LA PHARMACIE DU
BON SECOURS SIS BOULEVARD
ANSPACH 160/COIN RUE DU BON
SECOURS A BRUXELLES.**

**BESLUIT VAN DE REGERING VAN
HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK
GEWEST HOUDENDE OPENING VAN
DE PROCEDURE TOT BESCHERMING
ALS MONUMENT VAN DE
WINKELPUI EN HET
WINKELINTERIEUR VAN DE
APOTHEEK VAN DEN BIJSTAND
GELEGEN ANSPACHLAAN 160/HOEK
BIJSTANDSTRAAT TE BRUSSEL.**

**DESCRIPTION SOMMAIRE ET
JUSTIFICATION DE L'INTERET
SELON L'ARTICLE 2, §1er DE
L'ORDONNANCE DU 4 MARS 1993**

**BEKNOPT BESCHRIJVING EN
MOTIVERING VAN HET BELANG
VOLGENS HET ARTIKEL 2, 1ste §
VAN DE ORDONNANTIE VAN 4
MAART 1993.**

Vu pour être annexé à l'arrêté du
14/7/94.

Gezien om bij het besluit van 14/7/94
gevoegd te worden.

**Le Ministre-Président du Gouvernement de
la Région de Bruxelles-Capitale,**

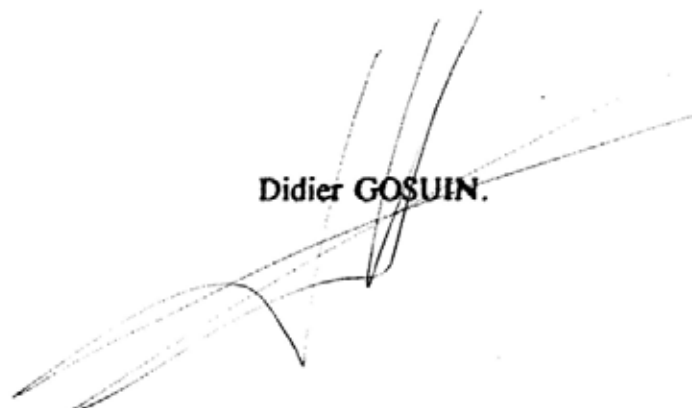
**De Minister-Voorzitter van de Regering
van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,**

Charles PICQUE

**Le Ministre du Gouvernement de la
Région de Bruxelles-Capitale, chargé du
Logement, de l'Environnement, de la
Conservation de la Nature et de la
Politique de l'Eau.**

**De Minister van de Regering van het
Brussels Hoofdstedelijk Gewest,
belast met Huisvesting, Leefmilieu,
Natuurbehoud en Waterbeleid.**

Didier GOSUIN.

PROPOSITION DE CLASSEMENT

Monument

Commune : Bruxelles

Dénomination : Pharmacie du Bon Secours

Adresse : bd Anspach 160/angle rue du Bon Secours

Référence cadastrale : Bruxelles, 1re division, section A, 1re feuille, parcelle 75V.

Description sommaire :

Maison d'angle d'inspiration néo-classique dessinée par l'architecte E. Parys en 1874. Quatre niveaux plus entresol et respectivement trois et cinq travées sous toit mansardé. Façade enduite et peinte. A l'origine, deux devantures et une entrée particulière. En 1903 on transforma la travée droite de la façade latérale et en 1904 les devantures furent renouvelées. La pharmacie fut ainsi dotée d'une remarquable devanture avec entrée centrale et vitrines continues, en style Art Nouveau géométrique.

Intérêt présenté par le bien selon les critères définis à l'article 2, 1° de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier :

La valeur artistique remarquable de cette devanture et de ce magasin motive leur classement. Bien qu'elle ne soit pas signée, cette réalisation peut être attribuée à l'architecte Paul Hamesse, élève du célèbre architecte Paul Hankar, et l'un des représentants les plus importants du courant géométrique de l'Art Nouveau, inspiré de la Sécession viennoise. Cette attribution se justifie grâce à de nombreux détails, notamment les pilastres à consoles ajourées de la corniche ou les petits-bois et le vitrail égyptisant de la partie supérieure des vitrines. On y reconnaît des motifs décoratifs qui avaient déjà été utilisés dans la façade de la maison du 7 rue Albert de Latour à Schaerbeek, datant de 1903. L'élément décisif permettant l'attribution à cet architecte reste néanmoins l'aménagement intérieur de l'habitation et du magasin (comptoir, présentoirs, armoires, porte ornée d'un vitrail), contemporain de l'hôtel Cohn-Donnay sis 316 rue Royale à St-Josse-Ten-Noode (1904). De plus, ces éléments comptent parmi les rares exemples conservés à Bruxelles de petit commerce de style Art Nouveau.

**Voorstel tot bescherming als monument van de winkelpui
en het winkelinterieur van de Apotheek van den
Bijstand/ Pharmacie du Bon Secours**

Monument

Gemeente : Brussel

Adres : Anspachlaan 160/ hoek Bijstandstraat

Kadastrale gegevens : Brussel, 1ste afdeling, sectie A, 1ste blad, perceel nr 75V.

Beknopte beschrijving :

Hoekhuis met neoclassicistische inslag naar ontwerp van architect E. PARYS van 1874. Vier bouwlagen en entresol en respectievelijk drie en vijf traveeën onder een mansardedak. Bepleurde en beschilderde lijstgevel. Oorspronkelijk twee winkelpuien en privé-deur. De uiterst rechtse travee van de zijgevel werd reeds in 1903 aangepast. Vernieuwing van de winkelpuien in 1904. De apotheek bezit voortaan een markante winkelpui met middeningang en omlopende vitrines in geometriserende art nouveau.

Belang van het monument volgens artikel 2, paragraaf 1, bepaald in de Ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed.

Artistieke waarde: deze markante winkelpui en -interieur verdienen beschermd te worden daar ze kunnen toegeschreven worden aan architect Paul HAMESSE die tot de belangrijkste vertegenwoordigers van de geometriserende stroming in de Art Nouveau, geïnspireerd op de Weense Sezession behoort en leerling en medewerker was van de beroemde architect Paul HANKAR. Hoewel elke signatuur ontbreekt laten tal van details (ondermeer de ritmerende pilasters met opengewerkte consoles van de kroonlijst of de kleine roedenverdeling en het egyptiserend glas-in-lood van de bovenlichten) toe deze realisatie toe te schrijven aan architect Paul HAMESSE. Herkenbare sierpatronen zijn hierbij reeds aanwezig in de voorgevel van het woonhuis Albert de Latourstraat 7 te Schaarbeek uit 1903. Doorslaggevend voor de toeschrijving aan deze architect is nochtans de gelijktijdig tot stand gekomen binneninrichting van het herenhuis Cohn-Donnay in de Koningstraat 316 te Sint-Joost-ten-Noode (1904). De opdracht van HAMESSE bij de apotheek van den Bijstand bleef overigens niet beperkt tot de winkelpuien, maar behelste evenzeer de gehele winkelinrichting met vast (halie, toon- en wandkasten, tussendeur met glas-in-lood bovenlicht) en los meubilair, evenals de bemeubeling van het woongedeelte.

Daarenboven behoren ze tot de zeldzame voorbeelden van Art Nouveau winkelpuien-en interieurs die bewaard zijn gebleven in Brussel.

REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA
REGION DE BRUXELLES-CAPITALE
OUVRANT LA PROCEDURE DE
CLASSEMENT COMME MONUMENT
DE L'INTERIEUR ET DE LA
DEVANTURE DE LA PHARMACIE DU
BON SECOURS SIS BOULEVARD
ANSPACH 160/COIN RUE DU BON
SECOURS A BRUXELLES.

**BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK
GEWEST**

BESLUIT VAN DE REGERING VAN
HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK
GEWEST HOUDENDE OPENING VAN
DE PROCEDURE TOT BESCHERMING
ALS MONUMENT VAN DE
WINKELPUI EN HET
WINKELINTERIEUR VAN DE
APOTHEEK VAN DEN BUSTAND
GELEGEN ANSPACHLAAN 160/HOEK
BIJSTANDSTRAAT TE BRUSSEL.

**DELIMITATION DE LA ZONE
DE PROTECTION**

Vu pour être annexé à l'arrêté du
14/7/94.

Le Ministre-Président du Gouvernement de
la Région de Bruxelles-Capitale,

**AFBAKENING VAN DE
VRIJWARINGSZONE**

Gezien om bij het besluit van 14/7/94,
gevoegd te worden.

De Minister-Voorzitter van de Regering
van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,

Charles PICQUE

Le Ministre du Gouvernement de la
Région de Bruxelles-Capitale, chargé du
Logement, de l'Environnement, de la
Conservation de la Nature et de la
Politique de l'Eau.

De Minister van de Regering van het
Brussels Hoofdstedelijk Gewest,
belast met Huisvesting, Leefmilieu,
Natuurbehoud en Waterbeleid.

Didier GOSUIN.

Boulevard Anspach, 160/Angle rue du
Bon Secours à Bruxelles.
Anspachlaan 160/Hoek Bijstandstraat
te Brussel

